

Årsrapppport Bodø

Bærekraftig reisemål

30.04.2024

Innholdsfortegnelse

1.	Forankring - Tiltak som har bidratt til økt forankring av bærekraftarbeidet lokalt.....	2
----	---	---

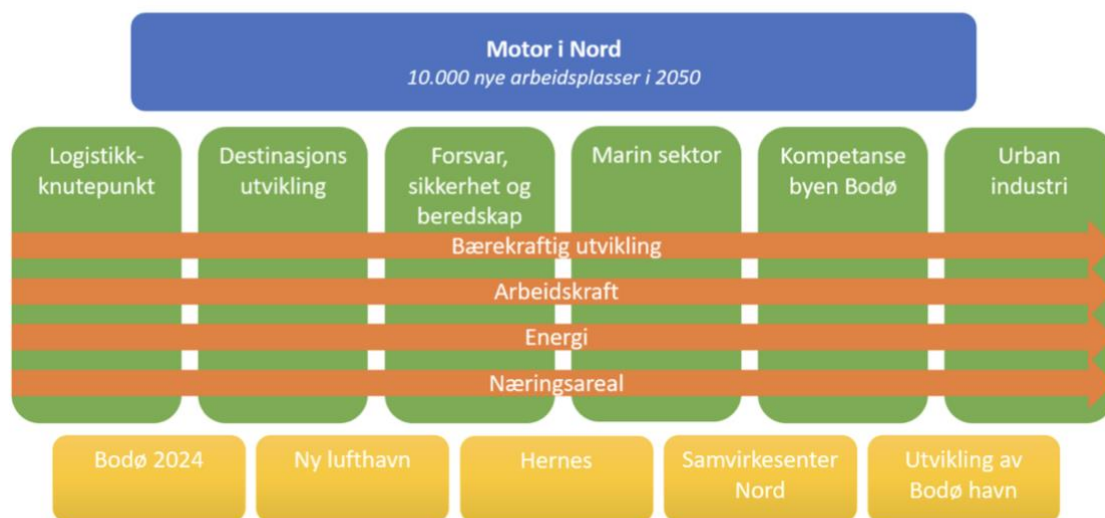
<i>Strategisk næringsplan Bodø kommune 2023-2027</i>	<i>2</i>
<i>Informasjonstiltak</i>	<i>4</i>
Politiske utvalg	4
Kompetanseforum	4
<i>Informasjon rettet mot innbyggere og gjester</i>	<i>4</i>
Visitbodo.com	4
Eksterne informasjonstiltak	5
Gjenbruksuka	5
Prosjektet Curated Urban Nature – Kunstpause!	5
<i>Informasjon rettet mot medlemsbedrifter</i>	<i>6</i>
Medlemsservice	6
<i>Bransjeinfo og inkludering</i>	<i>8</i>
Bransjenett	8
Bransjeforum Bodø & Salten på Facebook	8
LinkedIn: Visit Bodø reiselivsforum	8
Worskhop med tema Bevaring av natur, kultur og miljø	8
Samarbeidsmøte om Saltstraumen som destinasjon	9
<i>Informasjon rettet mot sentrale samarbeidspartnere/aktører lokalt</i>	<i>9</i>
KRAFT	9
Samarbeidsarrangement	10
Innsikt frokostmøte	11
Arrangørforum	12
Masterplan Salten	13
2. Natur, kultur og miljø	14
Handlingsplan for naturmangfold	14
Klima- og energiplanen	15
RamSalten våtmarkssenter	15
Oversikt over miljømerkede bedrifter	16
3. Sosiale verdier	16
Gjester	16
Innbyggere	17
Ansatte	17
4. Økonomisk levedyktighet	18
Medlemmer	18
Gjestedøgn	18
Sysselsetting	20
Verdiskapning	21
5. utfordringer	21
Bodø og Salten som helårsdestinasjon	21
Utvikling av Saltstraumen som attraksjon	22
6. Suksesshistorier	22
Tre-årig prosjekt i samarbeid med Bodø kommune	22
Etablering av arrangørforum	23
Fiskebørsen	24
7. Formidling av rapporten	24

Utsendelse til medlemsbedrifter	24
Publisering på bransjeforum på Visitbodo.com.....	24
Utsendelse til styringsgruppen for bærekraftig reisemål.....	24
Utsendelse til Bodø kommune ved aktuelle avdelinger, stillinger.	24

1. Forankring - Tiltak som har bidratt til økt forankring av bærekraftarbeidet lokalt

Strategisk næringsplan Bodø kommune 2023-2027

Bodø kommunes nye næringsplan for perioden 2023-2027 er ute på høring. Strategisk næringsplan for perioden 2023-27 løfter frem strategiske prosjekter som er viktige for Bodø og regionen for å genere videre vekst i næringslivet. Disse prosjektene er Europeisk kulturhovedstad - Bodø2024, utvikling av Bodø Havn, ny lufthavn, ny bydel Hernes og Samvirkesenter Nord. De seks ulike prosjektene skal også være gjennomsyret av fire viktige prinsipper; bærekraftig utvikling, arbeidskraft, energi og næringsareal.

Et av planens prioriterte satsingsområder er Reisemålsutvikling.

6.3. Reisemålsutvikling

I september 2022 fikk Bodø merket «bærekraftig reisemål». Bodøs beliggenhet har stort potensial for utvikling av reiselivsnæringen med fokus på bærekraft og naturopplevelser. De siste årene er det bygd flere nye hoteller i Bodø sentrum som gir gode forutsetninger for å forsterke posisjonen til arrangementsbyen Bodø, og satsingen på kurs og konferanse.

Kulturhovedstadsåret 2024 vil gi en unik mulighet til å vise frem regionen og landsdelen. Det er behov for utvikling og profesjonalisering av reiselivsdestinasjonen Bodø og Salten for å fremstå som enda mer attraktiv destinasjon.

6.3.1. Delmål

1. Styrking av Bodø og Salten som attraktiv og bærekraftig reisemålsdestinasjon
2. Styrke Bodø som helårlig reisemålsdestinasjon
3. Videreutvikle samarbeidet innen reiselivs- og opplevelsesnæringen

6.3.2. Tiltak

1. Revidere masterplan for reiselivet i planperioden
2. Etablere reisemålsledelse
3. Etablere flere direkteruter med fly til Bodø
4. Styrke klyngesamarbeidet blant reiselivsaktørene i Bodø og Salten med mål om å utvikle flere opplevelsesbedrifter
5. Markedsføre Bodø som bærekraftig reisemål nasjonalt og internasjonalt
6. Besøksforvaltning - styrke vertskaps og arrangementsbyen Bodø

Næringsplanen stemmer godt overens med Visit Bodøs virksomhetsstrategi, med revidert masterplan for reiseliv 2022-2024 og med selskapets handlingsplaner. Visit bodø har også vært høringspartner i planen og dermed også en viktig premissgiver.

Informasjonstiltak

Politiske utvalg

Bodø kommune har årlig orientering til Plan- og miljøutvalget om utviklingen i klimagassutslipp i kommunen. Alle planer som er under revidering eller utvikling er også gjennom omfattende prosesser med medvirkning, høring og orientering i ulike politiske utvalg.

Kompetanseforum

Bodø har høye klima og miljøambisjoner. Bodø skal i tiårene som kommer gjennomføre et av Europas største byutviklingsprosjekter. Hernes, som den nye bydelen heter, skal bygges ut som nullutslippsområde. Det er sterkt søkelys på energi og klima, mobilitet og nytenkende byplanlegging.

Bodø kommune har opprettet et kompetanseforum som er en samarbeidsarena som jobber mot realiseringen av ambisjonene om en ny bydel i Bodø. Det inviteres til møter med aktuelle tema. Deltakere i møtene er byen næringsliv og andre interessenter som jobber med tema eller som har interesse av å lære med om dette.

Energi

Høsten 2022 ble det arrangerte et kompetanseforum med energi som tema. Energieffektivisering, produksjon og fleksibilitet ble presentert og diskutert.

Fremtidens nullutslippsby

Høsten 2023 arrangerte Bodø kommune i samarbeid med forskningssenteret ZEN og Asplan Viak et kompetanseforum dedikert til fremtidens nullutslippsby. Forumet hadde et imponerende oppmøte på 75 deltakere fra 43 bedrifter som aktivt bidrar til utviklingen av Bodø by, og det ble et godt arrangementet for kunnskapsdeling og samarbeid.

Utslippsfrie anleggsplasser

Vinteren 2024 var tema utslippsfrie anleggsplasser. Hvordan skal vi sammen løse utfordringer vi står i fremover. Avinor, Askøy kommune og Ny By- Ny flyplass var eksempler som ble presentert og diskutert.

Hvordan får vi til et nullutslippsområde i Bodø?

Våren 2024 ble det arrangerte et nytt kompetanseforum i regi av Ny By - Ny flyplass prosjektet. Et stort utvalg av aktører fra bygge- og anleggsbransjen, energibransjen, arkitektmiljøer, forskningsmiljøer, offentlig sektor, byggherrer og eiendomsutviklere deltok. Målet var å sammen identifisere hvilke områder som har behov for satsing for å kunne realisere nullutslippsområder i Bodø i årene som kommer.

Informasjon rettet mot innbyggere og gjester

Visitbodo.com

Visitbodo.com har en egen seksjon på nettsiden kalt [Slik er du en ansvarlig gjest](#)

Her finner man tips til hvordan man kan gjøre mer bærekraftige valg ved besøk i Bodø og Salten gjennom å velge miljøsertifiserte bedrifter innen overnatting, aktiviteter og opplevelser. Man får tips til hvordan man sporløst kan ferdes i naturen samt til restauranter med lokal mat og også miljøvennlige transportvalg.

Ved hjelp av et godt samarbeid med Salten Friluftsråd og de ulike kommunene Visit Bodø har avtale med er det også utarbeidet en egen seksjon [med tips til turmål i Bodø og Salten](#). Her har kommunene selv valgt hvilke turmål de ønsker at man fronter på bakgrunn av tilrettelegging på de ulike turmålene og hvilke områder de faktisk ønsker gjester i. Utvalgte turmål er også en del av Salten Friluftsråds utvalgte [55 forførende friluftsmål](#) i regionen. Dette er utgitt i bokform også og er til salgs i bokhandlere lokalt. Visit Bodø har også utviklet en Prinsipper for ansvarlig markedsføring som deles med medlemsbedrifter og kommuner i møter og presentasjoner. Prinsippene tar utgangspunkt i prinsippene til Innovasjon Norge som brukes nasjonalt.

Eksterne informasjonstiltak

Bodø videregående skole vg3 reiseliv har hatt besøk i to klasser hvor tema har vært hvordan Visit Bodø jobber med ansvarlig markedsføring. Tilbakemeldigene var svært positive og det opplevdes som svært informativt.

Nordland fagskole reiseliv har også fått presentert hvordan Visit Bodø jobber med ansvarlig markedsføring i eget foredrag.

Gjenbruksuka

Gjenbruksuka er årets grønneste uke som har som mål å inspirere og oppfordre til en mer miljøvennlig og bærekraftig fremtid i hele Salten-regionen. I 2024 arrangeres gjenbruksuka for tredje gang. Da kan man bli med på spennende aktiviteter og arrangementer i kommunen, som gir kunnskap om og viser eksempler på hvordan vi som samfunn kan jobbe i lag for en mer bærekraftig fremtid. Fra 2023 innlemmet man alle 9 Saltenkommunene i arrangementet. Det var stort fokus på å ha inspirerende arrangementer om hvordan vi kan gjøre bærekraftige valg, forvalte ressursene våre på en god måte, og redusere vårt forbruk.

Målet med Gjenbruksuka er å styrke regionalt samarbeid og stimulere til en mer grønn og bærekraftig utvikling av hele Salten. Alle ni kommunene i Salten står sammen om Gjenbruksuka, med mål om at den skal være et felles løft mellom offentlig, privat og frivillig sektor, og kulturfeltet i omstillingen til et mer sirkulært samfunn. I praksis vil man gjennom Gjenbruksuka motivere husholdninger, næringsliv og offentlig forvaltning til å ta nye steg mot sirkulærøkonomien og lavutslippssamfunnet.

I 2022 var 33 ulike arrangementer med 50 ulike arrangører samt anslagsvis 3600 besøkende gjennom uka. Dette økte betraktelig til 80-90 arrangementer i 2023, mens arrangementet for 2024 fortsatt er under planlegging.

Prosjektet Curated Urbam Nature – Kunstpause!

Bodø er en by i sterk utvikling, og flere store byggeprosjekter skaper optimisme og engasjement i lokalsamfunnet. Parallelt med byens utvikling samler prosjektet Europeisk Kulturhovedstad Bodø 2024 hele kulturfeltet rundt et felles mål og skaper store

forventninger og positive ringvirkninger. Bærekraftsperspektivet står sentralt i byutviklingen og flere aktive prosesser er igangsatt for å få Bodøværingene med på å påvirke hvordan fylkeshovedstaden blir i fremtiden. Store byggeprosjekter som berører gatemiljø, parker og grøntområder preger den offentlige debatten og er godt synlige for mannen og dama i gata. Situasjonen med Covid-19 førte til færre møter i byrommene og mellom ulike innbyggergrupper. Ungdomsgenerasjonen har vokst opp i en by preget av inaktivitet, tilbakeholdenhet og svært begrenset aktivitet i offentlig rom.

Prosjektet Curated Urban Nature – Kunstpause! er et prosjekt med sterk grad av innbyggerinvolvering. Prosjektet skal få oss til å stoppe opp og tenke, og inspirere oss til å diskutere og påvirke hvordan byen vår utformes. Ved hjelp av innbyggerinvolvering og sterk kunstfaglig ledelse aktiveres 5 eller flere byrom i en bydel som er i en stor endringsprosess. Prosjektet blir fanebærer for en ny standard av byutviklingsprosesser; der kunst og grønne lommer er en naturlig del. Gjennom diskusjoner rundt kunst, natur og urbanisering oppdrar vi den kommende generasjonen til å skape og/eller etterspørre mer kultur i offentlig rom. Med ungdommen som pådriver tvinger vi fram en bærekraftig byutvikling.

Informasjon rettet mot medlemsbedrifter

Medlemsservice

Vi fortsetter å jobbe aktivt med å spre kjennskap og kunnskap om medlemspakken og plussprodukter som er tilgjengelig gjennom Visit Bodø sine tilbud. Dette gjøres gjennom info over mail, telefonkontakt og presentasjoner i kommunene. Vi oppfordrer medlemmer til å sende inn nye produktoppføringer, innhold vi kan bruke i våre kanaler, nyheter og arrangementer vi kan dele i vår kalender. All informasjon mot eksisterende og nye medlemmer bygger på Visit Bodøs prinsipper for ansvarlig markedsføring som gjøres tilgjengelig for alle medlemmer ved inngåelse av avtale.

Visit Bodøs prinsipper for ansvarlig markedsføring

Visit Bodø skal markedsføre Bodø & Salten som et spennende og variert reisemål, men dette innebærer også å vise hvordan man reiser i regionen vår på en sikker og ansvarlig måte. Vi skal være bevisste på samsvaret mellom kommunikasjon og faktisk leveranse til gjestene, og at Bodø & Salten skal være et godt sted både å bo og besøke. Derfor skal all markedskommunikasjon følge våre prinsipper for ansvarlig markedsføring.

Alle som gjør tekst-, foto- og filoppdrag for Visit Bodø, og som får publisere i våre kanaler, skal sørge for at våre retningslinjer ivaretas i alt innhold som produseres.

- Aktører/folk som brukes i filmer og bilder må være ansvarlig sikret og kledd for aktiviteten de deltar i, og de må ikke avbildes i situasjoner som kan føre til uønsket adferd i naturen.
- Vi skal alltid sørge for at innholdet som publiseres fremmer hensynsfull og sikker adferd (tenk f.eks. på slitasje av natur, ønsker lokalsamfunnet å fremstå slik? etc.)
- Vi skal ikke dele bilder som ikke gjenspeiler virkeligheten. F.eks. manipulerte eller overredigerte bilder.
- Vi skal ikke oppfordre folk til å bevege seg på steder det ikke er lagt til rette for besøk, eller steder det er farlig å bevege seg på. F.eks. bratte stup eller turer det er vanskelig å komme frem til der det oppfattes som risikofyllt å oppholde seg.
- Vi skal bidra til ønsket adferd — som å gå på merket sti, riktig bekledning, ikke forsøpling, bruk av guide, bruk av offentlig transport og toalett, tilrettelagte telt-plasser osv.
- Vi skal gi tilstrekkelig informasjon slik at det skal være så enkelt som mulig å ta gode valg og finne frem.
- Gjennom samarbeid med Salten Friluftsråd og kommunene i Salten skal det defineres hvilke områder som skal løftes frem vs. beskyttes. Dette for at stedene som løftes frem skal tåle mengden av trafikk og være tilrettelagt og trygge for gjestene.
- Vi skal være bevisst på tålegrensen for opplevelsene vi markedsfører, og hvordan markedsføringen vår påvirker denne.
- «Influensere» spesielt og gjester generelt har en sterk stemme i hvordan Bodø & Salten blir fremstilt som reisemål i sosiale medier og hvilke opplevelser det fokuseres på. Visit Bodø skal tilnærme seg følgere og influensere i sosiale medier for å sikre at det som spres av informasjon er sannferdig og i tråd med de overordnede mål og strategier for hvordan vi skal fungere som reisemål.
- I markedsføringen av destinasjonen skal bedrifter og opplevelser som er miljøgodkjent, eventuelt har andre godkjente kvalitetsmerker nevnt i standarden for merket, løftes frem og gis økt synlighet.
- Når vi deler andres innhold skal vi alltid kreditere. Og dersom vi deler bilder som ikke er merket med våre #, skal vi spørre om lov.
- Markedsføringen skal ikke bare være et verktøy for å tiltrekke seg gjester, men bidra til at vi når overordnede mål for utviklingen i regionen.
- Vi skal vurdere hvilke markeder vi ønsker å satse på, og hvem vi inviterer på ulike tider av året. Balansen mellom kort- og langreiste gjester er viktig i et klimaperspektiv.
- Rett gjest, på rett sted, til rett tid og til rett pris skal være et førende prinsipp i markedsføringen.
- Vi skal fokusere på helårsturisme.
- Husk å bruk sunn fornuft når du publiserer! :)

I Visit Bodøs handlingsplan for 2024 er det et utvalg aktiviteter rettet mot medlemmene.

- Kick-off 2024
- Kampanje Europeisk kulturhovedstad
- Spørreundersøkelse sommerkampanje
- Informasjonsmøte for deltakende bedrifter på NTW
- Medlemsmøte med informasjon om gjennomførte B2B aktiviteter i kvartal 1
 - Presentasjon ny strategi
 - Medlemsmøte- Sommerkampanje Bodø & Salten
 - Medlemsmøte- oppsummering sommerkampanje
 - Medlemsmøte- innspill til aktiviteter 2025
 - Julecocktail / oppsummering av året

Det er i tillegg egne møter med hotellgruppen og med cruisenettverket som begge består av medlemmer som er med i våre plussatsinger på MICE eller cruise.

Kommunebesøk avtales individuelt med den enkelte kommune og inkluderer tema som innholdsproduksjon og hva som er viktig å tenke på da.

Bransjeinfo og inkludering

Vi holder jevnlig kontakt med og vil informere reiselivet i regionen. Dette gjør vi gjennom ulike digitale plattformer.

Bransjenett

Vi har en egen side på visitbodo.com som kalles «Bransjenett». Her deler vi planer for året, dokumenter, opptak av markeds møter, rapporter og annen viktig informasjon til våre medlemmer.

Bransjeforum Bodø & Salten på Facebook

Vi deler regelmessig informasjon og nyheter på Facebook-gruppen vår. Her er medlemmer og andre samarbeidspartnere medlem. Dette skal være en lavterskel-kanal hvor også medlemmene og samarbeidspartnere kan dele egen informasjon og innhold. Her informerer vi om våre prosjekter, nyheter, tender i reiselivet, aktiviteter hos oss og våre medlemsbedrifter m.m.

Linkedin: Visit Bodø reiselivsforum

Høsten 2023 opprettet vi en egen side på LinkedIn hvor vi deler informasjon, nyheter, prosjekter og andre ting som rører seg hos oss og i reiselivsbransjen. Dette er en åpen kanal hvor alle som ønsker kan få med seg det vi deler.

Worskhop med tema Bevaring av natur, kultur og miljø

Det er gjennomført en workshop hvor medlemsbedrifter, kommune, fylket og annet næringsliv ble invitert. Det ble satt fokus på hvordan Bodø oppfattes i dag og om man fremstår som et bærekraftig reisemål. Dette ble gjort gjennom presentasjon av eksempler fra lokale bedrifter med tilhørighet i Saltstraumen. Bedriftene presenterte tiltak de har gjort selv, utfordringer de trenger bistand til samt at det ble diskutert forslag til løsninger i gruppearbeid.

Workshopen var i samarbeid med Grouo Neo fra Danmark som gjennom et to-årig prosjekt kalt X-Nordic Travel concept, hvor de reiste rundt til utvalgte lokasjoner i Norden for å skape, teste og promotere nye markedsklare konsepter. Målet deres med besøket i Bodø var å få frem nøkkelutfordringer og muligheter man møter gjennom bærekraftig og konkurrerende utvikling av reiseliv. Resultatene ble oppsummert, og de tok det også med seg hjem som en del av det videre prosjektet. De lokale aktørene satte stor pris på workshopen og var svært aktive og engasjerte i problemstillinger knyttet til utvikling av Saltstraumen som reisemål.

FROM MAP TO QUEST...

What are the most important quests?

Samarbeidsmøte om Saltstraumen som destinasjon

Reiselivsaktørene i Saltstraumen har i etterkant av workshopen nevnt over samlet seg og innkalt Bodø kommune og Visit Bodø til et felles møte hvor man har fått presentert utfordringer som gjelder infrastruktur i området spesielt. Det være seg mangel på toalett til besøkende, for lite skilting og informasjon samt parkeringsutfordringer. Disse punktene samstemmer også med det som ble nevnt som en utfordring etter kontrollbesøket i merkeprosessen i 2022. Etter samarbeidsmøtet har Bodø kommune gjort en intern

Informasjon rettet mot sentrale samarbeidspartnere/aktører lokalt

KRAFT

KRAFT er et fysisk senter for bærekraftig samfunnsutvikling i nord. Bodø kommune har 40% eierskap i selskapet mens det er 63 eksterne Kraft partnere. Eierskapsstrukturen i Kraft understreker betydningen av samarbeidet mellom offentlig og privat sektor. Kraft er tenkt som en plattform som skaper tillit i samfunnet og fremmer ansvarlighet blant partnerne.

Kraft skal gjennom skaperkraft, drivkraft og bærekraft bidra til å sette Nord-Norge på kartet innen bærekraftig by og samfunnsutvikling. Senteret er et samarbeid mellom privat og

offentlig sektor, og alle partnerne jobber mot det samme målet; nye arbeidsplasser og ei bærekraftig framtid i nord.

Kraft har som hensikt å initiere nye prosjekter, etablere relasjoner og styrke kompetansen innen bærekraft i Bodø innenfor de tre dimensjonene: klima og miljø, sosiale forhold og økonomi.

Kraft arrangerer kvartalsvis partnersamlinger med hensikt til å inspirere og dyrke kunnskapsutveksling, med det endelige formål å omskape ideer til konkrete handlinger. Disse samlingene er nøye designet for å være en dynamisk møteplass for nettverksbygging, hvor partnere kan engasjere seg i meningsfylte dialoger, bygge relasjoner og kollektivt utforske nye muligheter for samarbeid.

Samling 1:

Siste nytt fra verden der ute, og hvordan virksomheter kan bidra til bærekraftig utvikling. Samt et innblikk i sammenhengen mellom helse og bærekraft, og andre viktige samfunnsutfordringer.

Samling 2:

Partnere delte historier fra sitt bærekraftsarbeid, og inspirerte til samarbeid for å nå målene.

Samling 3:

Fokus på hvordan man kan bidra til å både bygge robuste individer og bedrifter for å skape bærekraftige samfunn.

Samling 4:

Fokus på bærekraftig kommunikasjonsarbeid, og hvordan våre valg i dag påvirker fremtidens samfunn.

Samarbeidsarrangement

- Bodø kommune, KRAFT-senteret, Bodø Næringsforum og Bodø eldreråd inviterer til digitalkonferansen hvor hovedtemaet var: Dagens eldre i Bodø trenger mer og bedre boliger.
- Tekna Bodø avdeling presenterte i samarbeid med Bodø Kommune noen spennende prosjekter innen forskning og samfunns- utvikling: Teknologi, bærekraft og innovasjon i Bodø kommune.
- Bodø Næringsforum, Kraft og Nord Universitet inviterte til lunsjtreff om kombinerings av jobb og videreutdanning for fremtiden.
- Bodø kommune, Bodø Næringsforum og KRAFT arrangerte frokostmøte med innsikt i Bodøs økonomi og materialbruk, samt diskusjon av veien til mer et sirkulært samfunn.
- NHO Nordland, KRAFT, Bodø Næringsforum og UN Global Compact Norge inviterte til panelsamtale hvor hovedtemaet var vern og vekst.
- Google Veksthus, SMB Norge og KRAFT lanserte et nytt bedriftsprogram for ledere av små og mellomstore bedrifter i Nord- Norge gjennom 4 workshops:
 - Workshop 1: Bli mer robust.
 - Workshop 2: Kutt kostnader.
 - Workshop 3: Øk din omsetning.

- Workshop 4: Finansiell planlegging.
- Klimapartnere Nordland og Kraft arrangerte en felles arbeidssamling med fokus på samarbeid på tvers av det grønne skiftet.
- Kraft inviterte til digital deltakelse til eventet «Rethinking Tomorrow's Entrepreneurship» direkte fra Reykjavik. Eventet var en del av Nordic Circular Summit, som er den største konferansen om sirkulær økonomi i Norden.
- Kraft, Bodø kommune, Maskinentreprenørenes Forbund og Iris Salten arrangerte «Ombruk av masser»
- Kraft, Iris Salten, Kirkens Bymisjon Bodø og Fotballklubben Bodø/Glimt arrangerte «Ombruk av byggematerialer».
- I samarbeid med Bodø Kommune og handelsstanden i regionen, arrangerte Kraft og Gjenbruksuka: Kraft X Gjenbruksuka: Hva gjør vi når kjøpskraften reduseres?
- Kraft inviterte til «The Green Deal» er «The Real Deal» for Nord-Norge på Nordnorske Europadager i Mo i Rana.
- Kraftpartnerne Bodø kommune, Direktoratet for forvaltning og økonomistyring - DFØ, LUP - Leverandørutviklingsprogrammet, BRUS og Bodø Næringsforum inviterte til samling om grønn omstilling og konkurransekraft for leverandører i næringslivet.

Innsikt frokostmøte

Innsikt Bodø er en nettverksarena for næringsliv (ledere og ansatte), offentlig ansatte (stat, kommune, fylke, virksomheter), politikere, studenter, gründere, frivillige organisasjoner og andre som er engasjerte i by- og næringsutvikling i Bodø og omegn.

Arrangør: Bodø kommune, NHO Nordland, Bodø næringsforum, BRUS (Bodøregionens utviklingsselskap) Innovasjon Norge Nordland og Nord universitet.

Noen av temaene som har fokus på bærekraftig utvikling lokalt

Temamøte– Grønnvasking eller reell bærekraft

Skal virksomhetene fremover få tilgang til kapital så må de levere på bærekraftsmålene, og kan ikke drive grønnvasking. Og for i det hele tatt være relevant i markedet fremover, så må man ta et aktivt ansvar for bærekraftig omstilling, produksjon og drift. De som ikke tar ansvar, vil på sikt ekskluderes eller dø ut.

Temamøte– Sirkulærøkonomi med reiseliv som eksempel

Sirkulærøkonomi og bærekraft er viktig i alle bransjer. I dette arrangementet undersøkes prinsippene som ligger til grunn for ansvarlig forvaltning av ressurser. Eksempelet handler om reiselivet, men tankene bak favner mye bredere.

Økologiske prinsipper er i ferd med å bli prinsipper for fremtidens reiseliv med potensial og kapasitet til å skape bedre forhold for både mennesker og annet liv.

Temamøte – Grønt vippepunkt og konkurransekraft i Salten

Bodø og Salten står overfor en massiv omstilling i årene fremover, men blir det handling av de store ambisjonene?

Det grønne skiftet vil bety at offentlige og private aktører vil måtte legge om hvordan de driver.

Men hvordan kan omstillingen bidra til økt verdiskaping og investering i regionen. Hvordan kan Salten-regionen bruke de store infrastrukturinvesteringene i regionen til å gjøre en omstilling som gir økt konkurransekraft for regionen.

Temamøte - det grønne skiftet, muligheten for å bygge spennende kompetansemiljøer i nord, og risikoen ved å ikke ta grep.

Temamøte – Må vi produsere mer mat i Bodø?

Hva skjer hvis vi ikke lenger kan importere like mye mat som før? Kan urbant landbruk være en del av løsningen? Og hva kan vi egentlig produsere av mat i Bodø?

Arrangørforum

Visit Bodø har sammen med Bodø idrettsråd gått sammen om å etablere et arrangørforum. Bodø kommune med kulturavdelingen er også invitert. Forumet er tiltenkt arrangører av store idrettarrangement i Bodø i 2024 hvor formålet er å høste av hverandres erfaringer, bygge nettverk samt å bygge lokal kompetanse for å skape mest mulige bærekraftige arrangement. Målet er å inkludere kulturarrangører også etterhvert samt å jobbe frem en egen arrangementsstrategi for Bodø.

Inviterte arrangører i forumet

- Norgesmesterskap i bryting
- Norgesmesterskap i landeveissykling
- Norgesmesterskap i sprint orientering
- Eurogym
- Norgesmesterskap i friidrett junior
- Norgesmesterskap i svømming kortbane
- Nasjonal turnering for gatelag
- Landsturnering en håndball og fotball
- Marcialonga Arctic ski race
- Arctic race

Målsetning: Sammen kan vi få flere og bedre arrangement.

Tiltak: Gjennomføre 4 arrangørforum.

Arrangørforum #1- Fra idé til vedtatt arrangement

Tema: Idestadiet: Søknadsskriving, kartlegging av fasiliteter (anlegg og hoteller)

Tema: Vedtatt arrangement: Søknad om støtte til offentlige aktører, innhente lokal informasjon.

Arrangørforum #2- Planlegging av arrangement

Tema: Rekruttering av frivillige, Synliggjøring, søknad om midler fra næringslivet

Arrangørforum#3- Gjennomføring av arrangement

Tema: Samarbeide med andre aktører for å «løfte» arrangementet. Synliggjøring

Arrangørforum#4- Ferdig arrangementet

Tema: Kartlegge ringvirkningene av arrangementene.

Arrangørene var også invitert til å presentere seg i to ulike møter våre 2024

- Samarbeidsmøte med næringslivet – ringvirkninger av arrangementene
- Innsikt frokostmøte for næringslivet – idrettens bidrag til kulturhovedstadsåret

Masterplan Salten

Bodø har i perioden 2015-2025 hatt en egen masterplan for reiseliv. Denne ble også revidert i 2022. En ny masterplan for Bodø er ikke planlagt foreløpig, men den tenkes innlemmet i en felles masterplan for reiseliv i Salten. Salten består av 10 kommuner hvor Bodø er den største kommunen og til nå også den eneste som er merket som bærekraftig reisemål.

Fase 1 for Masterplan Salten er gjennomført og fase 2 er nå igangsatt med mål om sluttdato sommeren 2025.

Målet med fase 2 – «helhetlig og bærekraftigreisemålsutvikling» - er å utarbeide en langsiktig og helhetlig strategi for å avklare og styre utviklingen av reiselivet i Salten.

- Masterplanen/strategien skal utarbeides etter Innovasjon Norge sin metodikk for reisemålsutvikling.
- Fase 1 ble ferdigstilt høsten 2022. I fase 2 skal det utarbeides en overordnet og helhetlig strategi for utvikling av reisemålet på en lønnsom og bærekraftig måte.

I fase 2 vil lage en felles, forankret masterplan (en helhetlig strategi) for utviklingen ved å jobbe videre, utrede ytterligere, prioritere tydeligere og bli enige om utviklingsretninger for Salten som et kommersielt og bærekraftig reisemål. I tillegg legges det til grunn strategier og tiltaksområder som bygger på helhetlig, bærekraftig reisemåls- og samfunnsutvikling innen verdiskapning, miljø og lokalsamfunn.

Som en del av Masterplan Salten skal det lages en egen handlingsplan for Bodø kommune.

Et av hovedmålene i strategien vil være: Bærekraftig steds- og reisemålsutvikling. Dette handler om å sikre en bærekraftig utvikling som er innenfor grensene for hva naturen, landskapet, miljøet, lokal-samfunnet og lokal kultur tåler, samtidig som det gis grunnlag for en sunn næringsdrift og lokal verdiskaping. Det er avgjørende med en praktisk, operasjonell tilnærming til arbeidet med bærekraftig reiseliv. Det er utviklet en ti-punkt liste som grunnlag for arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling som vil brukes gjennomgående i masterplanen:

1. Bodø og Salten har stor uutnyttet kapasitet og liten andel internasjonale tilreisende, og har et akutt behov for opplevelsesutvikling, prosjekter og tiltak som bidrar til flere tilreisende og legger grunnlaget for økt bruk av kommersielle tjenester blant lokalbefolkninga
2. En har behov for prosjekter som får reiselivet i regionen til å utvikle seg i retning av ei klimanøytral næring
3. En har behov for tiltak og prosjekter som gjør sitt til at tilreisende blir lengre og øker sitt forbruk
4. En har behov for tiltak og prosjektet som bygger helårsarbeidsplasser
5. En har behov for tiltak og prosjektet som bidrar til å opprettholde naturmangfoldet og kulturmangfoldet i regionen

6. Prosjekter skal være ønsket av lokalbefolkningen
7. Tiltak og prosjekter skal styrke kunnskapsutvikling og gi tilgang på kompetanse
8. Tiltak og prosjektet skal bidra til lokal verdiskapingsvekst
9. Tiltak og prosjektet skal bidra til styrket lønnsomhet og soliditet
10. Større tiltak og prosjekter skal gjerne bidra til andre sektorers bærekraft

2. Natur, kultur og miljø

Det stilles lokalt, nasjonalt og internasjonalt store krav og forventninger til et bærekraftig næringsliv. Bodø har satt seg ambisiøse mål for Bodøsamfunnet i Klima- og energiplanen. For å lykkes med det grønne skifte vil det være kritisk at det fokuseres på alle tre dimensjonene - klima, økonomi og sosial- i bærekraftig utvikling. Dette vil være et viktig premiss for de strategiske satsingsområdene som er prioritert i planperioden. Det betyr at aktivitetene som igangsettes for å utvikle næringslivet ikke må gå på bekostning av miljøet, samfunnet og økonomien på kort og lang sikt.

Bodø kommunes planverk danner grunnlag for tiltak og satsinger på destinasjonen. Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede plan og skal rulleres første halvår 2024. I gjeldende samfunnsdel går det frem at bærekraftig byutvikling og fortetting innen det fastsatte byutviklingsområdet er et hovedfokus i utviklingen av kommunen. Utvikling av en kompakt by skal bidra til å bygge opp omkring nullvekstmålet for personbiltrafikk, og ellers minimere nedbygging av og belastning på nye naturområder. Sammen med kommuneplanens samfunnsdel, arealdel, klima- og energiplan skal handlingsplan naturmangfold bidra til at Bodø kommune tar ansvar for naturen i vår kommune, og sørger for at denne bevares, restaureres og reetableres.

Handlingsplan for naturmangfold

Miljø og klima står sentralt i kommunens planverk. Dette er utvalgte temaområder som samtlige kommunale virksomhetsområder skal forholde seg til og hensynta i egen planlegging og drift. Gjennom planstrategien er det bestemt at naturmangfold skal få en tydeligere rolle i kommunens planlegging, forvaltning og drift, samt en større dimensjon i samfunnsutviklingen. Satsningen på miljø som gjennomgående perspektiv understreker at det ikke er ønskelig med en egen kommunedelplan for naturmangfold, men at det skal settes søkelys på å innarbeide og inkorporere naturmangfold i andre relevante kommunale planer og i øvrige kommunale prosesser, vedtak, forvaltning og drift.

Overordnede målsettinger for handlingsplan naturmangfold

1. I Bodø skal vi sikre naturen plass og gode levekår for dyr og planter som hører til her. Arealnøytralitet innebærer at de blå og grønne arealene i kommunen ikke skal reduseres over tid. Bystyret tar stilling til et mål om arealnøytralitet i forbindelse med rullering av kommuneplanens samfunnsdel.
2. Restaurerbar natur skal kartlegges i Bodø kommune. Naturrestaurering og åpning av lukkede bekker skal vurderes i forbindelse med bygg- og anleggsprosjekter.
3. Natur- og rekreasjonsområder i hele kommunen må sikres. I Bodø deler vi på plassen og tilrettelegger for ferdsel og friluftsliv på naturens premisser.
4. Bynatur, inkludert trær og grønne flekker, er viktig for naturmangfold, overvannshåndtering, folkehelse, trivsel og attraktivitet, og skal sikres.

5. Kommunen skal aktivt formidle kunnskap om naturmangfold til næringsliv, frivillig sektor og innbyggere.
6. Kommunen skal hindre naturtap gjennom gjenbruk og sirkulære anskaffelser.
7. Kommunen skal hindre forringelse av naturmangfoldet, økosystemene og de viltlevende marine ressursene i Bodø kommunes sjø- og havarealer

Klima- og energiplanen

Klima- og energiplanen er en temaplan under kommuneplanens samfunnsdel, og skal rulleres våren 2024. Planen fastsetter kommunens mål for å redusere klimagasser, redusere energiforbruk og ivareta miljøet, i tillegg til strategier for hvordan målene skal oppnås. Ved rullering vil natur og areal inngå som et eget tema, basert på to dimensjoner:

1. Ubebygde arealer kan inneholde store lagre av karbon, og utbygging kan derfor medføre betydelige klimagassutslipp i tillegg til å redusere potensielt framtidig opptak av karbon. For å nå Bodø kommunes mål om 70 % utslippsreduksjon innen 2030, må vi redusere utslipp fra arealbruksendringer og forvalte naturen slik at vi øker opptaket av klimagasser.
2. Naturkrisen og klimakrisen forsterker hverandre negativt, og må håndteres i samspill for å oppnå positive synergier og unngå negative effekter. Kommunens klimatiltak skal ikke føre til negative konsekvenser for vårt naturmangfold, og motsatt.

Andre aktuelle planverk under utarbeidelse

Planprosess/politisk forankring

- [Handlingsplan for parker og byrom 2020-2030](#)
- [Forvaltningsplan for statlig sikra friluftslivsområder 2023-2032](#)
[Plan for idrett og friluftsliv 2024-2027. \(høringsutkast\)](#)
- [Ferdelsåreplan 2023- 2030 \(høringsutkast\)](#) – Temaplan for stier, ruter, løyper og leder for friluftsliv i Bodø.

RamSalten våtmarkssenter

RamSalten våtmarkssenter ligger i Zahlfjosen, Kjerringøy sentrum. Det er et informasjonscenter om Ramsarområder, verneområder, våtmarker og natur.

Målet er å rette fokus på natur og viktigheten av det biologiske mangfoldet vi har i naturen. Vi vet at det dør ut mellom 10 og 100 arter hver dag i verden, og at våtmarksområder er et av de viktigste naturtypene vi har. Ikke bare for det biologiske mangfoldet, men også fordi våtmarker er viktige store karbonlagre. Våtmarksområdene er også den typen natur som forsvinner raskest på grunn av menneskes behov for industribygging, tettstedsutvikling, masseuttak, vann- og vindkraftutbygging, forurensing og overfiske. Derfor har mange land, deriblant Norge, forpliktet seg til å verne viktige våtmarksområder, såkalte Ramsarområder. I Bodø er deler av Bliksvær og hele Karlsøyvær internasjonalt vernet som Ramsarområder. Norge har 63 slike verneområder, 13 av disse ligger i Nordland.

RamSalten våtmarkssenter har et bredt utvalg aktiviteter hele året som i stor grad er enten opplærende aktiviteter i våtmarkssenteret med fokus på hvilke muligheter og begrensninger man har. De jobber også med naturveiledning i barnehager og skoler.

Oversikt over miljømerkede bedrifter

En gjennomgang av medlemsbedrifter og bedrifter med markedssamarbeid i Visit Bodø viser følgende endring fra inngangen til 2023 og frem til inngangen av 2024.

	2023	2024	endring
Medlemmer fra Bodø kommune	81	82	+1 bedrifter
Bedrifter fra omkringliggende kommuner med markedssamarbeid	35	41	+6 bedrifter
Merkede bedrifter	17	21	+ 4 bedrifter
Prosentandel merkede bedrifter	17/116 = 14,6%	21/123 = 17,07 %	-2,47 %

Visit Bodø jobber med en omlegging fra å ha avtale om markedssamarbeid for bedriftene i kommunene rundt oss til å tilby medlemsavtale på lik linje med bedriftene i Bodø kommune også for disse. Dette vil komme til syne ved neste årsrapportering.

Det er siste året er det ikke gjort noen tiltak fra Visit Bodøs side for å øke antallet miljømerkede bedrifter. Dette henger sammen med at det etter pandemien har vært utfordrende tider økonomisk for våre medlemsbedrifter og at prisen på miljømerking har økt betraktelig. Dette kjenner bedriftene til og har således ytret ønske om å avvente en merkeprosess til man ser om prisene vil endres til det bedre gjennom ulike initiativer som er satt i gang rundt om i landet. Vi ser imidlertid fire nye miljømerkede medlemmer gjennom 2023.

3. Sosiale verdier

Reisemålet er blitt bedre for både gjester, innbyggere og ansatte de siste årene.

Gjester

Gjennom en rekke tiltak de siste årene oppleves Bodø bedre på mange ulike måter, noe som vi tror og mener også merkes av våre gjester. Spesielt vil jeg trekke frem informasjonstiltak som er gjort gjennom informasjon på visitbodo.com og gjennom andre sosiale kanaler. Vi har hatt et økt fokus på hvordan våre gjester kan ta bærekraftige valg ved å

- velge miljøsertifiserte bedrifter både innen overnatting og aktiviteter/opplevelser
- Trekke frem aktører med lokalmat
- Benytte elektriske busser som opererer i nærområdet
- Gjøre riktige valg av turområder i Bodø og Salten

Andre utviklingsprosjekter på reisemålet som har en positiv effekt på våre gjester er økt fokus på opplevelsesutvikling og samarbeid. Nylig ble Jektefartsmuseet kåret til årets museum nasjonalt, noe som vil gi økt stolthet til lokal reiselivsbransje og til byen som helhet.

I løpet av de siste fem årene er det etablert tre nye hoteller i Bodø. Dette har vært positivt for gjester både i form av større utvalg men også bedre priser. Konkurransen mellom hotellene har økt og dermed har prisen gått ned.

Det at samfunnet som sådan er mer opptatt av å ta bærekraftige valg mener vi har gjort sitt til at byen oppleves hyggeligere og mer tilrettelagt både gjennom det man synlig møter i bybildet og det man opplever hos medlemsbedrifter og tilknyttede næringer.

Innbyggere

For Bodøs befolkning oppleves det som positivt at det er økt fokus på lokalmat og også på urbant landbruk. Dette skaper mer trygghet for lokale arbeidsplasser og større lokale ringvirkninger. Urbant landbruk er en del av Bodø kommunes satsing på lokalmat og matsikkerhet, miljø, klima, folkehelse, inkludering, medvirkning, entreprenørskap og en bærekraftig byutvikling. Det er opprettet en egen tilskuddsordning for å oppmuntre til mer urbant landbruk.

Det at Nordland Fylkeskommune har investert i elektriske bybusser oppleves også som svært positivt. De nye bussene høyer kvaliteten på kollektivtilbudet, ikke minst med hensyn til støy og utslipp, men også forbedret universell utforming og kapasitet ved holdeplass.

Det lokale og regionale opplevelsestilbudet har økt de siste årene, noe som gir bedre utvalg og muligheter til å utforske egen by og omland. Som en følge av Salten Friluftsråds anbefalinger om 55 forførende turer i Salten har det oppstått flere turinitiativ som er med å øke andelen av befolkningen som benytter disse. Vi nevner også Tipåtopp som er et initiativ gjennom Bedriftsidretten, Stoplejakten som er et initiativ gjennom B&OI orientering Bodø og ulike fellesturer i regi av Bodø og omegn turistforening. Dette er alle initiativ som har økt i popularitet etter pandemien når man ble oppfordret til å bruke naturen. Disse initiativene har så blitt fulgt opp av de lokale idrettslagene som opplever god aktivitet.

Det store byutviklingsprosjektet Ny by – ny flyplass oppleves også som et inkluderende prosjekt da mange av prosessene involverer innbyggere til å delta og mene noe i fellesmøter. Dette er en måte å forankre utviklingen og å skape en god fellesskapsfølelse for den utviklingen som skal skje de neste femti årene.

Ansatte

Pandemien førte til stort frafall av utenlandsk arbeidskraft, noe som igjen førte til flere ledige jobber i reiselivet. Det ble en tildels stor mangel på arbeidskraft totalt sett i reiselivsbransjen, og man ser fortsatt at ikke alle stillinger er besatt med ønsket kompetanse. Mange fikk likevel utført kompetansehevende tiltak og kursing internt i bedriften som en følge av tiltaksmidler under pandemien. Dette har vært positivt for alle deltagende bedrifter og ansatte. Ved å ha fokus på kompetansebygging og arbeidsforhold for ansatte kan man også oppleve ansatte som er mer trygg og komfortabel i sin stilling.

De mange nye hotellene har ført til stor etterspørsel etter ansatte i denne bransjen, og konkurransen mellom hotellene fører til økt etterspørsel etter de mest attraktive ansatte. Hotellene opplever å konkurrere om de samme ansatte og må gjøre seg aktuell og attraktive, noe som igjen er med og øker bevisstheten på ansattes kompetanse og rettigheter.

Økt fokus på lokalmat har også ført til økt stolthet innen bransjen når det gjelder å levere unike og lokale produkter.

4. Økonomisk levedyktighet

Medlemmer

Visit Bodø hadde 81 medlemsbedrifter ved inngangen til 2023. Antall medlemsbedrifter gikk opp til 82 i 2023. Ved inngangen til 2023 var det 35 bedrifter som hadde avtaler om markedsamarbeid i de øvrige Saltenkommunene. I 2023 gikk dette antallet opp til 41. Ved utgangen av 2023 hadde vi totalt 123 medlemmer og bedrifter med markedsamarbeid.

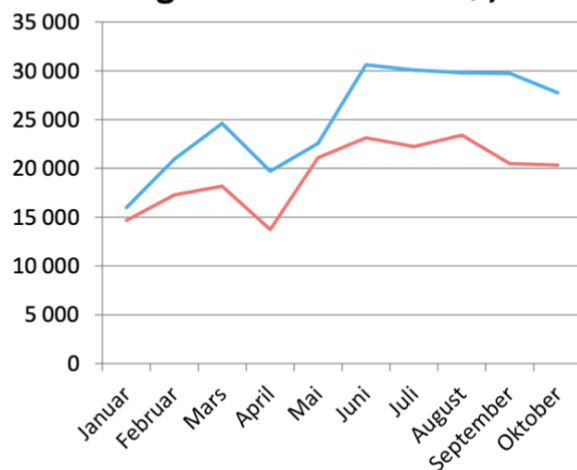
Gjestedøgn

Antall gjestedøgn 2022 - Bodø														
	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Total	
Hotell og lignende	12633	20405	28377	24942	30764	40941	40936	41179	33114	28673	28051	18936	348951	
Campingplass, hyttegrrender og vandrarheim	1650	1769	3269	2990	8921	14856	17180	11633	5359	4516	4184	4021	80348	
Total	14283	22174	31646	27932	39685	55797	58116	52812	38473	33189	32235	22957	429299	
Antall gjestedøgn 2023 - Bodø														
	Januar	Februar	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	September	Oktober	November	Desember	Total	
Hotell og lignende	18056	23351	26708	22011	25368	35883	42667	37463	32137	29610	29266	18643	341163	
Campingplass, hyttegrrender og vandrarheim	5027	4179	6356	6722	7142	16875	19573	12490	6094	4316	:	:	88774	
Total	23083	27530	33064	28733	32510	52758	62240	49953	38231	33926	29266	18643	429937	
Kilde: SSB														

Oversikten viser antall gjestedøgn fordelt pr måned for 2022 og 2023. Totalen viser tilnærmet like antall gjestedøgn for begge årene, men små ulikheter for de enkelte månedene. For å kunne si noe om trender trenger man flere sammenlignbare år.

Antall solgte hotellrom i Bodø 2023

Antall solgte hotellrom i Bodø, Benchmarking Alliance

November 2023:

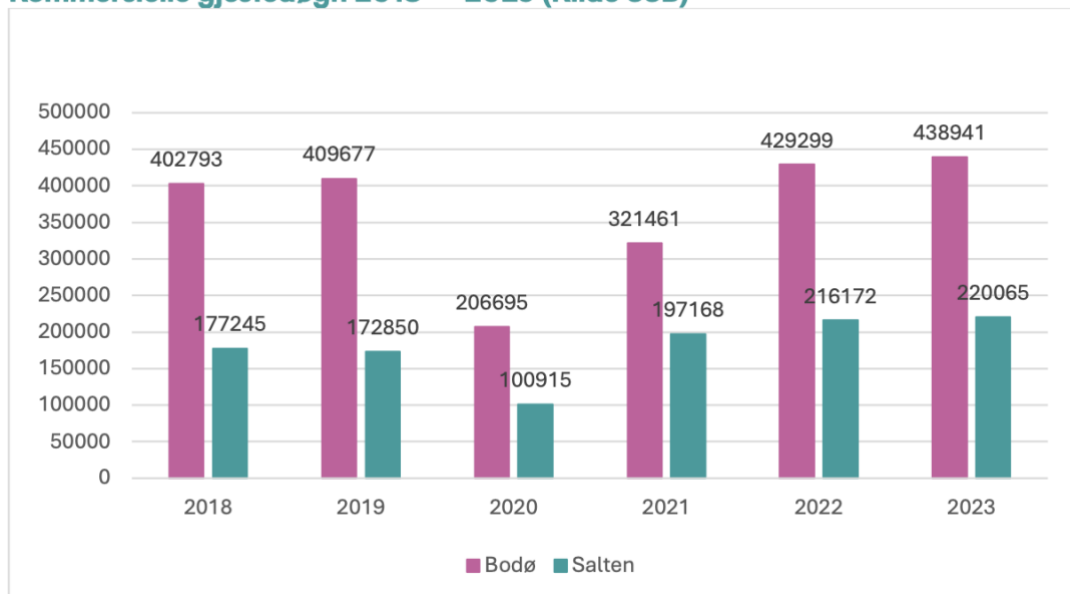
Bodø: 27 771
(20 353 i nov. 2019, som gir + 36 %)

Hittil i 2023****:

Bodø: 294 267
(226 154 i 2019, som gir + 30 %)

(****) Samlet for perioden
1.januar-26.desember 2023
Foreløpige tall

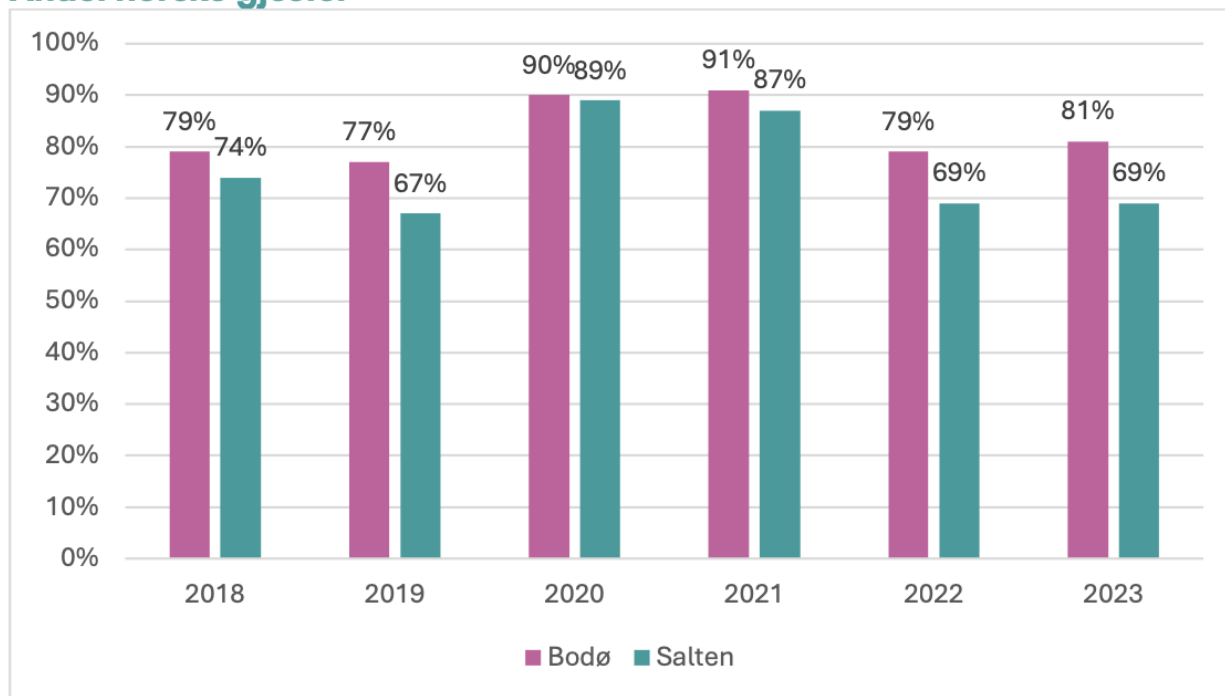
Kommersielle gjestedøgn 2018 – 2023 (Kilde SSB)

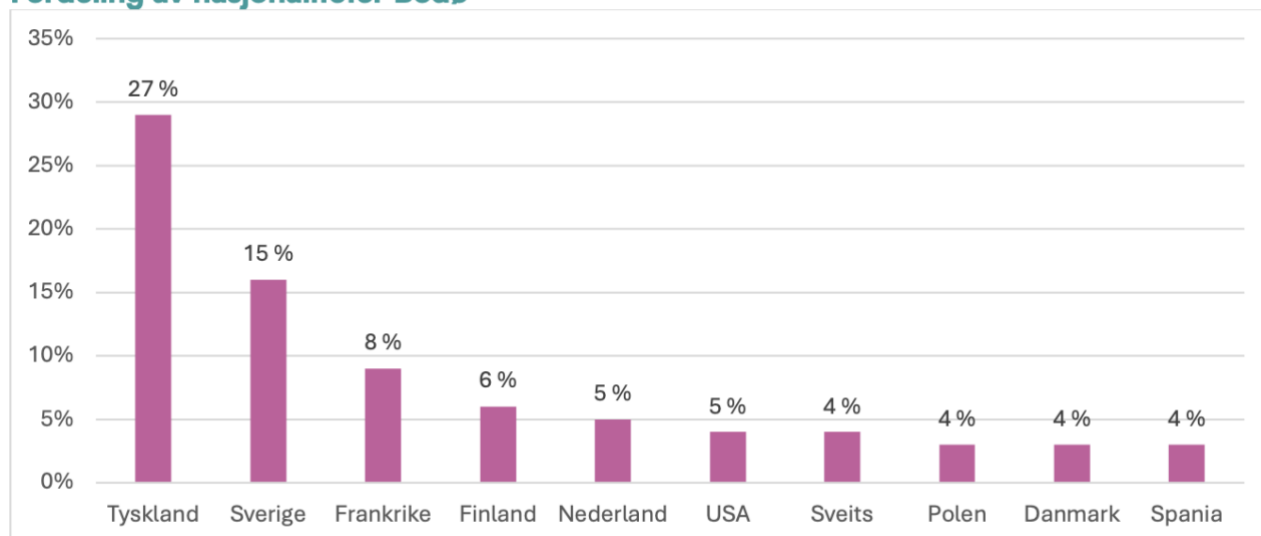
Kommentar:

Grunnet manglende rapportering er det en god del gjestedøgn som ikke er registrert i SSB-statistikken. Det er vanskelig å anslå nøyaktig hvor mange gjestedøgn dette dreier seg om, men tar man hensyn til dette har Bodø en større vekst fra 2022 til 2023 enn det som framkommer i SSB-statistikken. Det er derfor vanskelig å kommentere utviklingen i Bodø fra 2022 til 2023 med bakgrunn i SSB-statistikken

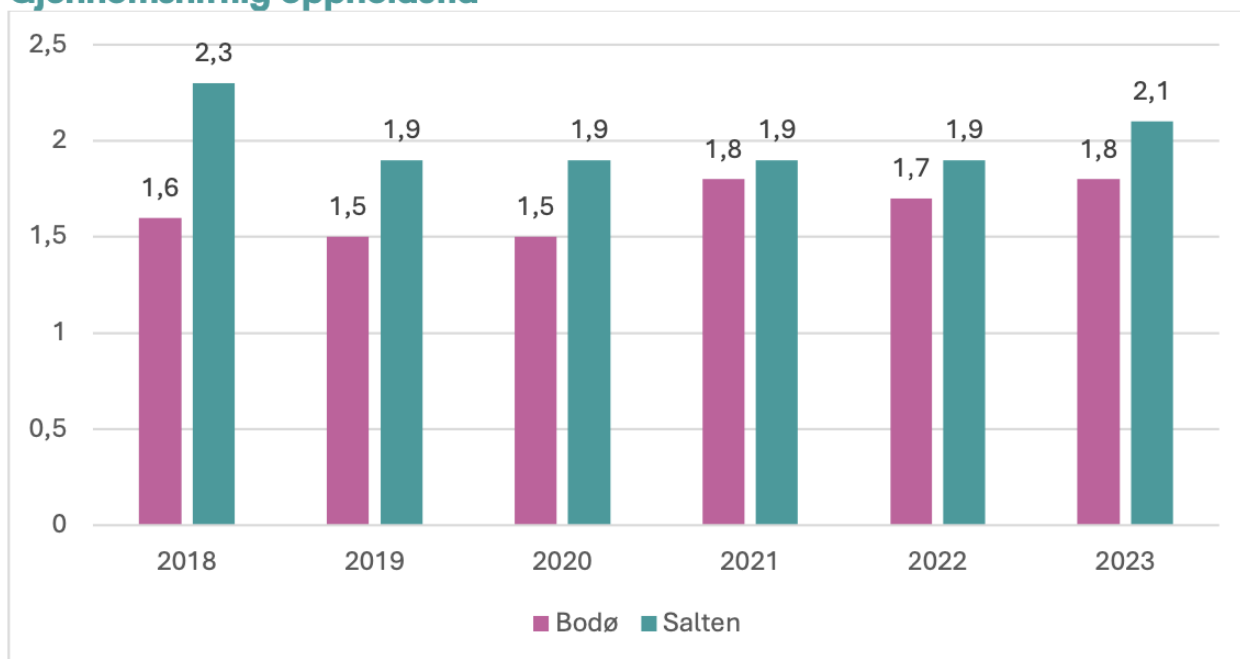
Andel norske gjester

Fordeling av nasjonaliteter Bodø

Gjennomsnittlig oppholdstid

Som man ser av grafen har oppholdstiden økt minimalt både i Bodø og i Salten de siste årene, med en litt større økning i Salten siste året.

Sysselsetting

Det er ikke foretatt noen sysselsettingsanalyse fore reiselivet i Bodø siden merkingen i 2022. Dette er tenkt inkludert i bedriftsundersøkelsen som vil bli gjennomført vinteren 2025. Ut fra en stabil medlemsmasse i 2023 ser vi ikke for oss noen store endringer i antall ansatte heller. Dog en endring i hotellnæringen bør kunne bli synlig ved neste måling samt at det er flere nye restauranter som fortsatt ikke er medlemmer i Visit Bodø.

Verdiskapning

Bodø kommune gjør et stort hopp på Kommunebarometeret og havner på en 35. plass i 2023.

Bodø kommune har størst forbedring innen grunnskole, helse, pleie- og omsorg, sosialtjenester og kultur. Kommunens beste plassering er innen klima og miljø – her er kommunen på 2. plass av landets over 356 kommuner.

En egen verdiskapningsanalyse for reiselivet i Bodø er ikke gjennomført. Det er tenkt inn i Masterplan for Salten med ferdigstilling innen remerking i 2025.

5. utfordringer

Bodø og Salten som helårsdestinasjon

Bodø & Salten er en destinasjon som tåler og trenger større volum av gjester, spesielt på vinter og i helger, for å kunne bli en helårig destinasjon. Veksten av besøkende må være bærekraftig, og tilpasset ressursgrunnlaget og opplevelsene regionen har å tilby. Økt trafikk i tilknytning til helg og sesongutvikling vil derfor ha et ekstra fokus i Visit Bodøs markedsplan for 2024.

Siden 2019 har Bodø økt hotellkapasiteten med over 60%, og den økes med ytterligere 20% når enda et nytt hotell åpnes i mai 2024. Dette har medført en stor nedgang i beleggsprosenten for sentrumshotellene, og det er utfordrende for hotellene å drive god butikk.

Visit Bodø jobber sammen med hotellene og eksportmodne opplevelsesaktører i et MICE prosjekt som har som formål å øke antallet kongresser, konferanser, incentivprogrammer, samt idretts- og kulturarrangementer i Bodø & Salten. Dette er en langsiktig satsing som kan bidra til å fylle hotellrommene på sikt.

Vi jobber også aktivt sammen med idrettssektoren for å bidra til at deltakere på store idrettsarrangement ønsker å legge noen ekstra romdøgn til Bodø når de er her. Dette gjør vi gjennom satsingen på arrangementsbyen Bodø som en del av prosjektet bærekraftig reisemålsutvikling for perioden 2022-2025.

En ny og offensiv satsing for å øke Bodøs sjanser for å få flere internasjonale direktefly er igangsatt i 2024 og her henvender man seg både til flyselskap direkte og til internasjonale turoperatører som kan ha interesse av å benytte seg av direktefly. Med på denne satsingen er flere opplevelsesaktører i tillegg til Bodø kommune, Visit Bodø, Avinor og Nordnorsk reiseliv.

Vinterturismen i Nord-Norge er i sterk vekst. Det er Visit Bodøs målsetting at Bodø & Salten skal være en del av denne utviklingen. For å lykkes med dette lanserer vi nå en offensiv satsing som i korte trekk går ut på å heve regionens attraksjonskraft ovenfor den internasjonale vinterturisten. Her er det igangsatt en forfase for å etablere et tre-årig prosjekt gjennom Innovasjon Norge fra 2024-2026.

Utvikling av Saltstraumen som attraksjon

Ved forrige merking ble Saltstraumen pekt på som et område med utfordringer både på parkering, skilting, toalettforhold og samarbeid mellom aktører. Siden da har reiselivsaktørene i Saltstraumen samlet seg og ønsker å jobbe sammen om å utvikle Saltstraumen til et godt sted å besøke. De har kartlagt utfordringer og presentert disse for Bodø kommune og Visit Bodø i et samarbeidsmøte. De påpeker også at dette er utfordringer som i stor grad må løses gjennom bedre infrastruktur og andre kommunale oppgaver. De ønsker seg også et utviklingsprosjekt på besøksforvaltning da dette er oppgaver de ikke klarer å løse selv.

Bodø kommune har gått gjennom ønsker og behov og gjort en avveining av hva man kan få til på kort sikt med midler som er satt av inneværende år. Dette går i all hovedsak på utbedring av toalettforhold og skilting på stedet. De viser videre til at de er enig i at det må gjøres ytterligere utbedringer for å bedre vertskapsfunksjoner og infrastruktur på stedet. Dette må imidlertid utredes nærmere og tas med inn i en planlagt vekstmobiliseringssøknad fra Bodø kommune til Nordland Fylkeskommune hvor reiselivet er en del av søknaden. Hva som kommer ut av dette er per tiden uklart og også hvorvidt Saltstraumen blir prioritert særskilt.

6. Suksesshistorier

Vi velger å trekke frem tre prosjekter som er positive for en bærekraftig utvikling av Bodø som reisemål.

Tre-årig prosjekt i samarbeid med Bodø kommune

I mellomperioden fra Bodø oppnådde merket i september 2022 og frem til september 2025 er det etablert et prosjekt i Bodø kommune som omhandler bærekraftig reisemålsutvikling. Prosjektet har en stilling i 100% og denne stillingen er plassert i Visit Bodø. Innad i Visit Bodø er stillingen fordelt på fire ulike fagpersoner som betjener ulike fagområder tilknyttet bærekraftig reisemål. Prosjektet er forankret i Bodø kommune og ligger under avdelingen for næring og samfunn. Prosjektleder er en del av prosjekt teamet i avdelingen og deltar på jevnlige møter der. Det rapporteres til avdelingsleder.

Etableringen av dette prosjektet har ført til et bedre samarbeid mellom kommunen og Visit Bodø, og det er enklere å se koblinger og å samarbeide. Det har også gitt oss mulighet til å jobbe med bærekraft på et bredere nivå, hvor kommunen har gitt oss et oppdrag og noen hovedmål som de ønsker at det skal jobbes med.

Det er tre hovedmål i prosjektet, og det er en styringsgruppe bestående av representanter fra kommunen, fra reiselivsnæringen og fra næringsforeningen.

Prosjektets hovedmål er utarbeidet av kommunen, og omhandler følgende:

- Arrangementsbyen Bodø

Bodø er Europeisk kulturhovedstad i 2024 og det er ønskelig at det settes søkelys på kompetanseheving, bærekraft og samarbeid mellom aktuelle partnere. I dette ligger et

klart mål om videreutvikling av arrangementsbyen Bodø opp mot, gjennom og etter kulturhovedstadsåret i 2024.

- Etablering av reisemålsledelse

I tråd med nasjonale krav gjennom NoU'en Leve og Opplev og gjennom merkeordningen til Innovasjon Norge skal vi utvikle en helhetlig og effektiv samhandling på reisemålet Bodø for sammen å kunne oppnå strategiske oppsatte mål. Et mandat for reisemålsledelse i Bodø foreligger per april 2024 med forslag til aktuelle funksjoner som skal være med der.

- Remerking av Bodø som bærekraftig reisemål

Som en del av merkeprosessen er Bodø nå midtveis til remerking og jobber mot målet om remerking innen september 2025.

Prosjektet dras også frem som et eksempel på godt samarbeid mellom kommune og destinasjonsselskap i det nasjonale nettverket for merkede reisemål.

Etablering av arrangørforum

Et av hovedmålene i Bodø kommunes prosjekt på bærekraftig reisemålsutvikling omhandler arrangementsbyen Bodø. Bodø er Europeisk kulturhovedstad i 2024 og det er ønskelig at det settes søkelys på kompetanseheving, bærekraft og samarbeid mellom aktuelle partnere. I dette ligger et klart mål om videreutvikling av arrangementsbyen Bodø opp mot, gjennom og etter kulturhovedstadsåret i 2024.

Etableringen av Arrangørforum er en del av satsingen på arrangementsbyen Bodø og som ble etablert i 2023. Dette er en møteplass for arrangører som ønsker å dele erfaringer, lære av andre, drive nettverksbygging og sammen gjøre lokale arrangementer til en suksess og gjøre det enklere for arrangører å være vertskap for store arrangementer. I første omgang er det idrettsarrangører som er invitert inn i forumet, men det er også koblet opp mot lokalt næringsliv som potensielle samarbeidspartnere.

Målet er skape vekst, samhandling og positive synergier mellom idrett, kultur, næringsliv og det offentlige slik at man får en bærekraftig utvikling av arrangementsbyen Bodø og at verdien av et arrangement kommer i fokus.

Vi har jobbet med idrettsarrangementer spesielt; med fem Norgesmesterskap, tre internasjonale idrettsarrangement i verdensklasse samt Norgesmaesterskap i gatefotball og landsturnering i håndball og fotball for funksjonsnedsatte. Arrangørene av disse arrangementene har satt stor pris på etableringen av arrangørforumet og den verdien de får med å delta der.

Arrangørforumet har hatt to dialogmøter med lokalt næringsliv for å fremme samarbeid og betydningen av disse arrangementene for lokal verdiskaping. Det ene var et møte med reiselivet mens det andre var et åpent møte kalt Innsikt i regi av lokalt næringsliv og også med de som målgruppe.

Fiskebørsen

Saltstraumen hotel ligger i gangavstand til Saltstraumen – verdens sterkeste tidevannsstrøm. I tilknytning til, og som en del av hotellet, har eierne nå utviklet et nytt og bærekraftig tilbud.

Fiskebørsen åpnet i mai 2023 og består av et fileteringsrom og et kombinert kjøkken- og spiserom. Her driver de med aktiv formidling av bærekraftig utnyttelse av havets ressurser.

Fiskebørsen er et bærekraftig matverksted dedikert til kysten, havet og lokale mattradisjoner, med kun norske råvarer. Det er et sted hvor man ikke bare spiser, men også utforsker og forstår det rike mangfoldet av kultur og historie knyttet til kystsamfunnet vårt.

Her kan man lære å høste tang og håndtere fisk, filetere, beine ut, skille og forberede stykker for ulike måter å tilberede hele fisken på, etterfulgt av et matlagingskurs hvor du får lage mat under veiledning og nyte et eksklusivt måltid på slutten av dagen.

Bygget som er satt opp er dessuten laget med fokus på gjenbruksmaterialer. Stikkontaktene er laget av havplast og bestikket på huset er gjenbrukt sølvtøy. Møblene og trekassene kommer fra Prisonmade i Bodø fengsel. Det aller meste i Fiskebørsen er lokalt. Fra arbeidskraften som har satt opp skallet på huset, til saltet de strør på maten inne. De bruker tang i nærmest all maten – fra rundstykkene til sjokoladeisen. Fiskebein kan de bruke til å koke kraft, og skinnet friterer de og lager snacks av.

De vil også ha utstyr til utlån, dersom noen vil fiske opp maten sin selv, og tilberede den inne i Fiskebørsen. Der har de et par egnede fiskeplasser de henviser folk til, hvor dykkere har mulighet til å dykke ned etter sluker og snører.

Fiskecampen er presentert i lokalmedia som et godt eksempel på en lokal bedrift som tar tak i egen fremtid ved å skape attraktive og bærekraftige arbeidsplasser i et lite lokalsamfunn.

De har også presentert seg på workshop arrangert i 2023 om Bevaring av natur, kultur og miljø. Også her fikk de gode tilbakemeldinger på sitt konsept som et godt eksempel til etterfølging.

Tilbudet gjelder for grupper opp til 20 personer og må forhåndsbestilles.

7. Formidling av rapporten

Den årlige bærekraftsrapporten er planlagt distribuert på følgende måter:

Utsendelse til medlemsbedrifter

Publisering på bransjeforum på Visitbodo.com

Utsendelse til styringsgruppen for bærekraftig reisemål

Utsendelse til Bodø kommune ved aktuelle avdelinger, stillinger.